

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

GBS DE WONDERBOOM TE WAASMUNSTER

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 62331

Instelling GBS De Wonderboom
Kerkstraat 49 - 9250 WAASMUNSTER

Beleidsverantwoordelijke Caroline VAN SCHOOR

Telefoonnummer 052 46 17 01

E-mail directie@gbswaasmunster.be

Website www.gbsdewonderboom.be

Bestuur Gemeentebestuur van Waasmunster
Abdij van Roosenberglaan 8 - 9250 WAASMUNSTER

Scholengemeenschap Sint-Gillis-Waas/Stekene/Waasmunster
Stationsstraat 18 - 9190 STEKENE

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Anker
Grote Kaai 7 - 9160 LOKEREN

Start- en einddatum doorlichting 13/01/2025 - 16/01/2025

Inspectieteam Joost VAN DAELE
Pieter DIRIX
Tineke VANHERCK

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Wiskunde in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Kerkstraat 49 - 9250 WAASMUNSTER.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. De visie is afgestemd op de input en de context van de school. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid bij alle teamleden om de visie te realiseren. Ze kan de visie nog bijsturen op basis van veranderingen in de input, de context en de evaluatie van haar werking. De school heeft een visie op leerlingenbegeleiding en hoe ze gelijke onderwijskansen en inclusie wil realiseren voor alle leerlingen, maar het is een aandachtspunt om deze meer schoolspecifiek te maken.
Organisatiebeleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie en efficiëntie belangrijk zijn. De constructieve dialoog tussen de schoolleiding en de teamleden over motieven, ideeën, verzuchtingen en onzekerheden creëert een open communicatieklimaat. De school stimuleert expertisedeling tussen de teamleden. Het is hierbij een aandachtspunt voor alle teamleden om geregeld te reflecteren over het eigen functioneren en steeds vanuit een onderbouwd denkkader vernieuwing binnen te brengen in de schoolwerking. De teamleden krijgen occasioneel feedback maar geven ook een groeiende nood naar structureel ingebouwd, formeel overleg over de eigen onderwijsleerpraktijk aan. De school heeft overlegstructuren waarin leerlingen, ouders en teamleden zich engageren in de besluitvorming. Ze werkt samen met externe partners om de schoolwerking te versterken. Ze communiceert frequent, laagdrempelig en transparant over haar werking met interne en externe belanghebbenden via onder meer themabrieven of de 'Wondergazet'.

Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING

De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. De maatregelen en afspraken concretiseren de schoolvisie op kwaliteitsvol onderwijs grotendeels maar die afspraken zijn nog niet altijd wetenschappelijk onderbouwd en samenhangend. Sommige leerlijnen in de kleuterafdeling bevatten conflicterende of overlappende informatie. De kennis over activerende en betekenisvolle wiskundendidactiek is in mindere mate onderwerp van gesprek geweest. De kwaliteitsvolle uitwerking van het huiswerkbeleid in de lagere school kan een hefboom zijn om verdere pedagogisch-didactische items in de focus te plaatsen. De school zet de lestijden voor het versterken van gelijke onderwijskansen beperkt doelgericht in. De school dient hiertoe de rol van de 'differentiatieleerkracht' verder uit te klaren. Het vormt tevens een werkpunt om streefdoelen te bepalen voor het gelijke onderwijskansenbeleid en hieraan indicatoren en een tijdspad te koppelen. De school stimuleert naast collectieve ook individuele professionalisering, maar doet dat weinig doelgericht in functie van de prioriteiten.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING

De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking, maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. De evaluaties vinden af en toe plaats maar zijn in mindere mate gepland en georganiseerd volgens een systematiek. Opeenvolgende evaluaties bouwen in beperkte mate verder op elkaar. Het is een werkpunt om ook verbeteracties naar aanleiding van eerdere evaluaties te evalueren en verder te gaan dan notitie nemen van wat reeds gebeurt. De evaluatie is daardoor weinig systematisch en cyclisch. De school evalueert in beperkte mate of ze de leerlingenbegeleiding met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen realiseert.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING

De school evalueert haar kwaliteit op basis van kwalitatieve en kwantitatieve informatie waaronder bevestigingen en de analyse van gevalideerde toetsen. Het is een aandachtspunt om haar evaluaties te baseren op verschillende bronnen, waaronder wetenschappelijke literatuur. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners met inbegrip van het schoolteam, de leerlingen en hun ouders.

Borgen en bijsturen VOLGENS DE VERWACHTING

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is via verschillende documenten en kanalen. Het is een groeikans om het geheel overzichtelijk en gestroomlijnd te houden in functie van de meest efficiënte en optimale werking. De school ontwikkelt verbeteracties voor haar werkpunten op een gedreven en actiegerichte manier. Het is hierbij wel een uitdaging om in te zetten op een duurzaam en onderbouwd veranderingsproces dat de nodige tijd mag doorlopen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen van elke kleuter. Het is een verbeterpunt om de sterktes en talenten van een kleuter met specifieke onderwijsbehoeften te benoemen als hefboom voor verdere ontwikkeling zoals beschreven in het pedagogisch project van de school. De leraren spelen in beperkte mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuter. Ze laten kansen liggen om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af te stemmen. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en veelal taalontwikkellend. De leraren sluiten aan bij de voorkennis van kleuters en gebruiken hiervoor een mindmap die ze verder vorm geven tijdens de looptijd van het thema. Ze stemmen de aanpak af op de brede beeldvorming, met oog voor verschillen tussen kleuters. De leraren stimuleren de betrokkenheid van de kleuters door het aanbod in de hoeken te variëren en door hoeken te verrijken vanuit de ontwikkelingsbehoeften van de kleuters. Het kleuterteam sluit geregeld aan bij de interesses en de leef- en belevingswereld van de kleuters. Het is een aandachtspunt om beter zicht te krijgen op de talige competenties en noden van de kleuters. De kleuterleraren kunnen de progressieve opbouw van zowel zelfredzaamheidstaal, themataal als instructietaal nog optimaliseren. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze maximaliseren de tijd om te leren en ontwikkelen. Het is hierbij een groeikans om de duurtijd van de onthaalkring kritisch te bekijken. De samenstelling van de kleutergroepen bevordert het leren en de harmonische ontwikkeling.
Materiële leef- en leeromgeving VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De ontwikkelingsmaterialen en de (digitale) infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de basis-, leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen. Het is een uitdaging om de beschikbare ruimte in de kleuterschool te optimaliseren.

Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. Het team herwerkt momenteel het observatiesysteem in functie van het nieuwe leerplan 'Leer Lokaal'. De observatie en evaluatie zijn gericht op de harmonische vorming van de kleuters. De leraren hebben aandacht voor de verticale samenhang in de observatie en evaluatie van kennis, vaardigheden, attitudes en strategieën zowel in de loop van het kleuterjaar als over de kleuterjaren heen. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, grotendeels fair en breed.

4.2 Wiskunde in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling maar deze beeldvorming is nog beperkt verfijnd. De leraren spelen in mindere mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling. Ze laten kansen liggen om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af te stemmen. Hoewel het lerarenteam onder impuls van de zorgcoördinatoren recent aan de slag ging met het stellen van een objectieve zorgvraag, is dit niet voor alle leraren evident en zitten de verdere onderzoeksgerichte stappen nog niet in de vingers. Het vormt een werkpunt om acties planmatig en doelgericht vorm te geven in functie van handelingsgerichte diagnostiek en de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding op te volgen. De leraren implementeren veelal de redelijke aanpassingen zoals afgesproken door de klassenraad. Voor anderstalige leerlingen en leerlingen met een individueel aangepast curriculum komt de school in samenwerking met externen wel tot een cyclische aanpak.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk, activerend en betekenisvol te maken. De leraren beschikken over actuele pedagogisch-didactische suggesties, zoals een duidelijke formulering van het lesdoel, om de onderwijsleerpraktijk vorm te geven. In de uitvoering komen die echter heel leraareigen tot uiting. Heel wat leraren passen in beperkte mate activerende werkvormen toe. Op basis van gerichte evaluatie komen de leerkrachten tot differentiatiegroepen. Het vormt een onderwerp van kritische reflectie om de begeleiding hiervan verder uit te werken in functie van de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het evenwichtig aanbieden van de verschillende domeinen van wiskunde is een werkpunt. De leraren gebruiken begrijpelijke en verrijkende taal maar kunnen sterker inzetten op taalontwikkeldend onderwijs in het leergebied wiskunde. Er werd een aanzet gegeven om leerlingen geregeld te laten reflecteren over hun leerproces door middel van een visuele ondersteuning maar deze praktijk is pril en nog beperkt ontwikkeld. De leraren benutten de tijd om te leren efficiënt.
Materiële leef- en leeromgeving VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. Het vormt een aandachtspunt om tot een consensus te komen over de referentiematen binnen het domein van meten en metend rekenen. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen met het aanbod. Het vormt een verbeterpunt om de observatie en evaluatie evenwichtig te richten op het gevalideerde doelenkader, opdat de harmonische vorming van leerlingen wordt gemaximaliseerd. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, betrouwbaar en fair. Door het gebruik van toetswijzers informeren de leraren de leerlingen transparant over welke doelen men evalueert. Het lerarenteam kan de evaluatiepraktijk verder versterken door diverse evaluatievormen te implementeren. Het vormt tevens een groeikans om de leerlingen te betrekken bij de evaluatie.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6
- De aanwending van de SES-lestijden in het kader van een gelijke onderwijskansenbeleid.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 76
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 134
 - Omzendbrief BaO/2005/09: Personeelsformatie scholen in het gewoon basisonderwijs - rubriek 3.1.4.3

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Wiskunde in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	♦	♦
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	♦
Materiële leef- en leeromgeving	●	●
Leerlingenevaluatie	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de regelgeving.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.